

12.12.2024

Asia/10

10

Justering av avgiftstaxan för gatuhållningen

HEL 2024-013872 T 10 05 03

Beslutsförslag

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden beslutar att godkänna en justering av avgiftstaxan för gatuhållning på följande sätt:

Taxan för totalt renhållningsansvar i förstadsområdet (markerat med blåa vågräta ränder i bilaga nr 1) och på den baserade avgifter för gatuhållning:

- Fastighetsspecifik renhållningsavgift (euro/år) = $0,124 \cdot \text{bebyggd våningsyta (m}^2\text{)} + 0,061 \cdot \text{tomtareal (m}^2\text{)}$.

Taxan för totalt renhållningsansvar i norra stadskärnan (markerat med orange lodräta ränder i bilaga nr 1) och på den baserade avgifter för gatuhållning:

- Fastighetsspecifik renhållningsavgift (euro/år) = $0,178 \cdot \text{bebyggd våningsyta (m}^2\text{)} + 0,254 \cdot \text{tomtareal (m}^2\text{)}$.

Taxan för totalt renhållningsansvar i Främre Tölö (markerat med röda diagonala ränder i bilaga nr 1) och på den baserade avgifter för gatuhållning:

- Fastighetsspecifik renhållningsavgift (euro/år) = $0,250 \cdot \text{bebyggd våningsyta (m}^2\text{)} + 0,786 \cdot \text{tomtareal (m}^2\text{)}$.

De nya taxorna och på dem baserade renhållningsavgifter gäller från faktureringsperioden som börjar den 1 januari 2025 tills vidare.

Gällande mervärdesskatt påläggs årsavgiften.

Sammandrag

Enligt 14b § 1 mom. i renhållningslagen (lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden, 669/1978) får kommunen årligen hos ägarna och innehavarna (1 §:n 1 och 3 mom.) till de tomter som ligger invid gator som upplåtits till allmänt bruk inom dessa områden ta ut en avgift som motsvarar kostnaderna för det underhåll och den renhållning som kommunen åtagit sig att sköta. Enligt Helsingfors stads förvaltningsstadga, 16 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten, beslutar stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden om

en taxa i enlighet med renhållningslagen där intäkterna som uttas för skötseln av uppgifterna ska motsvarar de faktiska kostnaderna.

Det i bilaga nr 1 markerade område med totalt renhållningsansvar har delats in i tre delar med olika stadsstruktur och därmed även kostnadsnivå. För respektive område har en skild taxa fastställts. Koefficienterna i respektive taxa har bestämts så att intäkterna från renhållningsavgifterna i ett område täcker kostnaderna för skötseln av tomtinnehavarnas uppgifter.

Föredragandens motiveringar

Grunderna för avgiften för gatuhållning

Enligt 4 § i renhållningslagen ankommer gatuunderhållet på kommunen. Tomtägaren eller -innehavaren (1 § 3 mom., i fortsättningen tomtägaren) är dock skyldig att hålla trottoaren vid tomten i brukbart skick (snöplogning, halkbekämpning, röjning av sandningssand) och vid behov avlägsna plogad snö och snövallar, som samlats på trottoaren, samt hålla rännstenen och stuprännorna vid trottoaren snöfria och isfria. Enligt 10 § i renhållningslagen är tomtägaren även skyldig att hålla gatan ren. Tomtägarens förpliktelser enligt renhållningslagen träder i kraft genom ett gatuhållningsbeslut i enlighet med 86 § i markanvändnings- och bygglagen, genom vilket beslut även gatan anses ha upplåtits för allmänt bruk.

Enligt 8 § och 13 § i renhållningslagen kan kommunen besluta att helt eller delvis åta sig att i fråga om en eller flera tomter på samtliga detaljplaneområden eller inom en viss del av en detaljplan sköta det underhåll som enligt lagen ankommer på tomtägaren. När kommunen åtar sig att sköta det underhåll som enligt lagen ankommer på tomtägarna, överförs ansvaret för renhållningen på kommunen.

Helsingfors stad har genom beslut av nämnden för allmänna arbeten och Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden beslutat att i enlighet med bilaga nr 1 åta sig tomtägarnas ovan nämnda förpliktelser i förorter, norra stadskärnan och Främre Tölö. Dessa områden benämns nedan områden med totalt renhållningsansvar. Övergången till totalt renhållningsansvar har skett under perioden 1996–2023. Utvidgningen av områdena med totalt renhållningsansvar till hela staden pågår i enlighet med stadsstyrelsens beslut i ärendet (12.11.2012, 1270 §).

Nämnden för allmänna arbeten beslutade utifrån stadsstyrelsens beslut (12.11.2012, 1270 §) att utvidga området med totalt renhållningsansvar, i det första skedet till områden i Gumtäkt, Böle, Majstad och

Gammelstaden 17.3.2015 (129 §) samt Dal, Mejlans, Brunakärr och Bortre Tölö 26.4.2016 (167 §). Senast beslöt stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden att utvidga totalt renhållningsansvar till Östersundoms stordistrikt 17.11.2022 (127 §).

Enligt 14b § 1 mom. i renhållningslagen får kommunen årligen hos ägarna till de tomter som ligger invid gator som upplåtits till allmänt bruk inom dessa områden ta ut en avgift som motsvarar kostnaderna för det underhåll och den renhållning som kommunen åtagit sig att sköta (1 §:n 1 och 3 mom.). Kostnaderna tas ut med fastighetsspecifika underhållsavgifter enligt en taxa vars grunder kommunen godkänner. I Helsingfors stad har beslutsfattandet om taxan delegerats till stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden, i enlighet med 16 kap. 3 § i förvaltningsstadgan.

Fastställning av avgiften för gaturenhållning

Kostnaderna som tas ut genom avgifterna för gaturenhållning fastställs på basis av kostnaderna för skötseln av de områden och uppgifter som underordnas tomtägarnas underhålls- och renhållningsskyldighet. Kostnadsuppgifterna fås genom beräkningar i efterhand utifrån uppföljning av gaturenhållningens kostnader.

Kostnaderna som tillfaller fastigheterna fördelas specifikt över dem i form av renhållningsavgifter enligt den gällande taxan. Taxan som tillämpas i Helsingfors stad bestäms på basis av tomtarealen för och den bebyggda våningsytan i fastigheterna i respektive område med totalt renhållningsansvar. Uppgifterna för faktureringen, om fastigheternas ytor och innehavare, bygger på kommunregistrets data, som sparas i en databas för faktureringen. De totala kostnader som faktureras tomtägarna fördelas mellan fastigheterna på basis av halva tomtarealen och halva den bebyggda våningsytan. Avgiften för gaturenhållning som debiteras en enskild tomtägare gäller således inte kostnader för arbeten på gatuområdet eller en enskild gata vid tomten, utan fastighetens andel av de årliga kostnaderna för den regionala helheten, beräknad på basis av fastighetens bebyggda byggnadsrätt och tomtareal.

Den ovan beskrivna taxan har tillämpats i Helsingfors stad sedan 1996. Den tar hänsyn till det behov av gaturenhållning som olika fastigheter orsakar. Modellen tillämpas allmänt i de städer i Finland där kostnaderna debiteras avgiftsbestämt.

Sektion för byggnader och allmänna områden justerade taxorna som är grund för renhållningsavgifterna i förorterna, norra stadskärnan och Främre Tölö föregående gång 2.11.2017 (43 §). Taxorna har fastställts skilt som en enhetstaxa för alla entreprenadområden i förortsområdena

med totalt renhållningsansvar, för området norra stadskärnan och för området i Främre Tölö med totalt renhållningsansvar. Sektion för byggnader och allmänna områden beslöt 17.11.2022 (127 §) att tillämpa den fastställd taxan från 2.11.2017 för förortsområdena också för Östersundoms stordistrikt vid införandet av totalt renhållningsansvar.

Taxaberäkningen baseras på 2023 års realiserade kostnader per entreprenadavtalsområdena. I förorter med totalansvarsområden har det funnits områden som underhålls av både privata entreprenörer och Stara. Kostnaderna för Staras västra totalansvarsområde har delats med i kostnaderna för norra stadskärnan och förorter i förhållande till ytan. Beräkningen tar hänsyn till den totala kostnaden för alla giltiga kontrakt, oavsett deras varaktighet. Taxaberäkningarna redovisas i bilaga nr 2.

Taxaområdena har behållits på samma sätt som vid den tidigare taxajusteringen. Brunakärr hålls fortfarande i taxaområdet för förorter, eftersom dess stadsstruktur skiljer sig från den urbana strukturen i den norra stadskärnan. Främre Tölö har fortfarande dess egen taxa, eftersom dess väsentligt tätare stadsstruktur skiljer sig från stadsstrukturen i både den norra stadskärnan och förorter.

Beräkningsgrund för och kostnadseffekterna av

Justeringen av taxan bygger på genom fastigheternas förpliktelser realiserade kostnader i området med totalt renhållningsansvar, den sammanräknade tomtarealen i området, områdets bebyggda byggnadsrätt och intäkterna från renhållningsavgifter.

Taxan för förstadsområdet med totalt renhållningsansvar och en på den baserad fastighetsspecifik avgift för gaturenhålningen fastställs utifrån taxakalkylen på följande sätt:

$$- 0,124 \cdot \text{bebyggd våningsyta (m}^2\text{)} + 0,061 \cdot \text{tomtareal (m}^2\text{)} = \text{renhållningsavgift (euro/år).}$$

På basis av den justerade taxan stiger den avgift för gaturenhålning som tomtägaren ska betala med 14 % från 1.1.2025 för medianfastigheter i förstadsområdet med totalt renhållningsansvar. Till följd av den högre taxan kommer renhållningsavgiften för en vanlig fastighet med en bebyggd våningsyta på 200 m² och en tomtareal på 1 230 m² att stiga från cirka 110 euro till cirka 126 euro (inklusive mervärdesskatt). I beräkningen har beaktats mervärdesskattens förhöjning från 24 % till 25,5 %.

12.12.2024

Taxan för området i norra stadskärnan med totalt renhållningsansvar och en på den baserad fastighetsspecifik avgift för gatuhållningen fastställs utifrån taxakalkylen på följande sätt:

- $0,178 \cdot \text{bebyggd våningsyta (m}^2\text{)} + 0,254 \cdot \text{tomtareal (m}^2\text{)} =$
renhållningsavgift (euro/år).

På basis av den justerade taxan stiger den avgift för gatuhållning som tomtägaren ska betala med 64 % från 1.1.2025 för medianfastigheter i området i den norra stadskärnan med totalt renhållningsansvar. Till följd av den högre taxan kommer renhållningsavgiften för en vanlig fastighet med en bebyggd våningsyta på 1 250 m² och en tomtareal på 1 200 m² och med 10 lägenheter att stiga från cirka 405 euro till cirka 662 euro. I beräkningen har beaktats mervärdesskattens förhöjning från 24 % till 25,5 %.

Taxan för området i Främre Tölö med totalt renhållningsansvar och en på den baserad fastighetsspecifik avgift för gatuhållningen fastställs utifrån taxakalkylen på följande sätt:

- $0,250 \cdot \text{bebyggd våningsyta (m}^2\text{)} + 0,786 \cdot \text{tomtareal (m}^2\text{)} =$
renhållningsavgift (euro/år).

På basis av den justerade taxan stiger den avgift för gatuhållning som tomtägaren ska betala med 11 % från 1.1.2025 för medianfastigheter i området i Främre Tölö med totalt renhållningsansvar. Till följd av den högre taxan kommer renhållningsavgiften för till exempel ett höghus med 27 lägenheter, en bebyggd våningsyta på 3 580 m² och en tomtareal på 1 150 m² att stiga från cirka 2024 euro till cirka 2255 euro. I beräkningen har beaktats mervärdesskattens förhöjning från 24 % till 25,5 %.

De nya taxorna och de underhållsavgifter som baseras på dem gäller från den faktureringsperiod som börjar den 1 januari 2025 tills vidare.

Den gällande mervärdesskatten läggs till årsavgiften.

Föredragande

teknisk chef
Kari Pudas

Upplysningar

Antti Soljanto, projektledare, telefon: 09 310 22065
antti.soljanto(a)hel.fi

Bilagor

1 Bilaga 1

12.12.2024

Asia/10

2 Bilaga 2

Sökande av ändring

Omprövning, stadsmiljönämnden